FORA PISTA

Albert Mestre

"El llibre de paper, si està ben editat, és imbatible"

EMILI ROSALES CASTELLÀ (LA RÀPITA, 1968)

Escriptor i editor. Director editorial de Grup 62 i Destino

Com arriba al món de l'edició?
Igual que al de l'escriptura, per amor als llibres. Molt al començament ja editava revistes, com l'aventura de *Tresmall*, o també l'obra de Sebastià Juan Arbó. Fins que m'hi dedico de manera professional.

Com s'aprèn este ofici?
Hi va a parar gent amb interessos diferents i formació diversa. Este és un ofici tan fàcil o difícil com posar en comunicació autors i lectors.

Sovint es diu que es publica massa.
Per a mi, esta frase és impronunciable, perquè és com dir que hi ha massa llibertat, diversitat o complexitat. Sí que és cert que en la nostra cultura hi ha més creativitat que no pas públic.

Li toca llegir molts d'originals en el seu dia a dia?
L'ofici d'editor és triar, i per a això has de llegir molt. Però és una feina d'equip, on diferents persones creuem experiències de lectura per acabar prenent decisions sobre què s'acaba publicant.

Li queda temps de llegir per gust?
Per sort, molt del que llegeixo m'agrada. Sovint, quan ho faig oblidant la feina editorial, vaig a parar a coses que he llegit fa temps. Ho he fet este estiu, tornant a *Camí de Sirga*, de Moncada, o *Les històries naturals*, de Perucho, que són un espectacle inenarrable de la intel·ligència, de la poesia i de la bellesa. Us ho recomano ferventment. Deixeu de llegir esta entrevista i llegiu estes meravelles.

El llibre electrònic va tenir una arrencada important però s'ha estancat.
Igual que l'audiollibre, que està en plena eclosió, és una finestra més que permet arribar a conèixer una obra. El llibre electrònic va crear una expectativa que no s'ha acomplert. El llibre de paper, quan està ben editat, és imbatible, un invent meravellós.

Pot ser una qüestió generacional?
Es veurà amb el temps. Però curiosament, en el públic infantil, habituat amb els dispositius electrònics, continua tenint més entrada el llibre de paper.

> ***"L'autor local no existix. O, més ben dit, ho són tots. Un llibre pot viralitzar-se per molts motius. A les Terres de l'Ebre tenim exemples d'autores amb molt bona acollida que estan en primeríssima línia: Maria Climent, Pilar Romera o Maria Rojals"***

Quin és l'autor que més satisfaccions li ha donat?
Per a mi ha estat un privilegi poder editar l'autor en llengua castellana més llegit des de Cervantes, Carlos Ruiz Zafón, que se n'ha anat massa jove. Podria parlar també de Dolores Redondo, Baltasar Porcel, Jaume Cabré, Miguel Delibes -a qui vaig tenir la fortuna de conèixer- o Stieg Larsson.

A banda de saber escriure i tenir talent, si algú vol despertar l'interès d'una editorial, com ho ha de fer?
En primer lloc, tenir algú a prop, amb criteri, que et diga la veritat sobre el que has escrit. Si algú envia un original a una editorial ha d'estar bastant segur que és el millor que podia fer. Els premis també són una bona palanca per destacar. Els editors estem desitjosos sempre de rebre bons originals.

Què fa que un llibre funcione?
De vegades és un misteri. Si funciona vol dir que ha trobat els seus lectors. I per a això és important l'ajuda de l'editor. Primer cal saber quin lector busques, després que els personatges estiguen ben construïts, que l'argument tinga sentit i que l'estil siga l'adequat.

Quan aposta per un escriptor desconegut?
De vegades és un cop de cor. Quan algú de l'editorial ha llegit una cosa que l'ha convulsionat, ho compartix amb la resta i acabem decidint.

Amb qui li ha passat?
Amb Dolores Redono i *El guardián invisible*. Teníem clar que seria un èxit. També amb la guanyadora del Josep Pla, Laia Aguilar, amb *Pluja d'estels*, que ja porta mesos entre els més venuts.

Qui marca les tendències, públic o editorials?
És una dialèctica. El gust es transforma. Però hi ha booms, com el de la novel·la negra, que fa deu anys que dura.

La moral imperant complica la publicació de determinades obres? No sé si avui *Lolita* passaria la censura.
Avui creiem que vivim la major llibertat imaginable. Cada època té les seues limitacions, que són bastant imperceptibles fins al cap dels anys. Però jo no parlaria de censura.

S'autocensuren els autors, per a no prendre mal?
Això no podem saber-ho. Les limitacions més fortes d'un autor són aquelles de les quals no és conscient.

La figura del negre literari està molt mitificada?
Si existix, és irrellevant. De vegades es confon amb el treball en equip de l'editor i l'autor amb un intervencionisme mal entès.

Quan dixa de ser local un autor?
L'autor local no existix. O, més ben dit, ho són tots. Jo no faria servir este concepte com a sostre de vidre. Un llibre pot viralitzar-se per molts motius. A les Terres de l'Ebre tenim exemples d'autores que estan tenint molt bona acollida i que estan en primeríssima línia de la literatura catalana: Maria Climent, Pilar Romera o Marta Rojals.

Des que es dedica a l'edició, l'escriptura ha quedat en un segon pla?
He anat escrivint i tinc coses al cap, però ara estic centrat en l'edició. Passarà temps perquè canvien les prioritats, em temo.

Va debutar amb la poesia.
I tinc un llibre escrit, inèdit, que algun dia veurà la llum.

Ser de l'Ebre s'ha convertit en un estat d'ànim?
Ser de les Terres de l'Ebre dona personalitat i identitat i, per a mi, fer servir esta moral de victòria ajuda a superar altres mancances que tenim.

L'EBRE SL TORTOSA, c. Rosa M. Molas 2, baixos. Tel. 977 448 757. Fax: 977 510 601. www.setmanarilebre.cat

Font: biblioteca.tortosa.cat